

i de Bestemmelser, som foreligge i Loven. Der var i Loven tilføjet den Bestemmelse, at, naar Flertallet af Medlemmerne af et Sogneraad eller Byraad var interesseret i en Sag angaaende en Veie, i hvis Benyttelse Flere vare delagtige, maa de ikke deltage i en saadan Sags Behandling eller Paafjendelse, uden at der var tilføjet, hvad der skulde foregaa, naar den Myndighed, hvorunder Sagen efter Loven ellers henhørte, ikke kunde behandle den. Det er kun at afhjælpe dette Savn, der har været Gjenstand for Lovforslaget her, idet man saa har angivet den Regel, at man skulde henvende sig til Amtmanden o. s. v. Jeg tror ikke, det vil være værd paa dette Punkt at gaa videre, og navnlig med Hensyn til det af det ærede Medlem opfattede Spørgsmaal har jeg rigtignok en overordenlig Betænkelighed ved, om det vil kunne siges at være i Overensstemmelse med Grundlovens Bestemmelse om, at Eiendomsretten er ukrænkelig, undtagen naar Almenvellet fordrer det. Jeg tror, at man vil haave Banskfelig ved at hævde, at Almenvellet fordrer, at der sker Expropriation af Hensyn til en privat Veie, selv om der er Flere, som ere delagtige i denne. Det er dog ikke den eneste Maade, hvorpaa Veimaterialet kan erholdes, og naar der ikke er ganske særlig Mangel af Veimateriale paa en Egn, saa vilde vistnok de Private paa en eller anden Maade arrangere det med dem, der eie Grusgravene. Men er der saa lidt Grus paa et Sted, at det vil fremkalde Betænkelighed, vilde det ogsaa være i sig selv mindre rigtigt at expropriere Grusgraven til Fordel for den private Veie, da der saa neppe vil være overflødig Grus til den offentlige, og vil man gaa videre og føie en Bestemmelse til om at expropriere ikke blot Gruset, men ogsaa Terrain til Fordel for Veiene, vil det være mere endnu. Jeg tror ikke, at man lettelig vil kunne bringe et saadant Bud i Overensstemmelse med Grundlovens § 82, som man i hvert Tilfælde bør respektere. Jeg vil derfor tilraade at tage Lovforslaget, som det foreligger; jeg vil ikke sige, at det er det aller fortrinligste, men det har vist sig at være brugeligt, og naar denne Bestemmelse kommer til, vil det findes, at den eneste Banskfelig, som hidtil har vist sig i de paagjældende Sager, vil være hævdet.

Orenbøll: Jeg er enig med den ærede Minister i, at der ikke er Grund til at røre videre ved Lovforslaget, men kun at tage det for det, det udgiver sig for, nemlig som et Supplement med Hensyn til enkelte Tilfælde til Loven af 1865. Det er kun et enkelt Punkt, jeg vil tillade mig at henlede den ærede Ministers Opmærksomhed paa, nemlig sidste Stykke i Lovforslaget, der jo gaar ud paa, at naar et Sogneraad er inkompetent til at træffe Afgjørelse med Hensyn til en privat Veie, fordi Sogneraadet selv er interesseret i Veien, eller i alle Tilfælde Flertallet af dets Medlemmer

er det, saa henvises Afgjørelsen til en fremmed Kommune. Naar altsaa den fremmede Kommune har affagt Kjendelsen, saa siger imidlertid Loven af 1865 § 6, at naar den Paagjældende ikke holder sig den affagte Kjendelse eller Forlig efterrettelig, og derover føres Klage af Nogen, skal Sogneraadet eller Kommunalbestyrelsen lade Arbejdet udføre. Det er bestemt saaledes i sidste Stykke, at i det Tilfælde, hvor der er affagt en Kjendelse af en fremmed Kommune, fordi Sognets egen Bestyrelse er interesseret i Veien, altsaa er den, som Arbejdet paahviler, skal, naar Kjendelsen ikke holdes efterrettelig, det dog ikke være den fremmede Kommune, der har affagt Kjendelsen, men være selve det interesserede Sogneraad, der skal træffe Bestemmelse i Overensstemmelse med Lovens § 6 om at udføre Arbejdet. Det forekommer mig, at denne Bestemmelse er uforrekt, idet man i det ene Tilfælde siger, at Kommunalbestyrelsen er interesseret og derfor ikke kan træffe nogen Bestemmelse, medens man, naar man saa kommer til § 6, dog lader den træffe Bestemmelse angaaende Udførelse af dens egne Forpligtelser. Jeg vil derfor henstille til den meget ærede Minister, om det ikke vilde være rettere ganske simpelt at lade det blive den fremmede Kommune, som i dette Tilfælde selv tog Bestemmelse.

Griksen: Ja, det er vistnok uundgaeligt nødvendigt, naar Flertallet i et Sogneraad eller Byraad er interesseret i en Sag, der skal foretages, at Spørgsmaalets Afgjørelse bliver overladt til en anden Kommunalbestyrelse i Nærheden, men jeg vil blot tillade mig at henstille, om det vilde være rigtigt, at et Sogneraad skal reise ind i en anden Kommune for at foretage en saadan Sag uden Bederlag. Kommunerne ville vel i Reglen ikke ligge langt fra hinanden, men det vil vist ofte kunne hende, naar der skal reises fra en Kjøbstad til en anden, at Afstanden ikke er saa ganske kort. Jeg vil derfor henstille, om det ikke vilde være rigtigt at give Reisegodtgjørelse.

Indenrigsministeren (Steel): Jeg tror, at Loven af 14de April 1865 indeholder det i saa Henseende Fornødne, da der staar, at det paagjældende Sogneraad tager Bestemmelse om Fordelingen af de Udgifter, der følge med Forretningerne. Det forekommer mig naturligt, at derhen høre ogsaa Befordringsudgifterne, for saa vidt de Vedkommende have maattet tilbagelægge en længere Veistrafning. Det er specielt ansøret med Hensyn til Amtsrådsmedlemmer, at Bestemmelserne gjælder ogsaa Befordringsudgifter, og jeg tror, at Konsekvensen deraf maa føre til, at det Samme maa gjælde for de andre underordnede Kommunalautoriteter, naar de have Befordringsudgifter. For deres Vedkommende er, saavidt jeg erindrer, ikke specielt nævnt Befordringsudgifter, fordi man antog, at de ingen havde, men naar der foresalder